

Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν περιποιεῖται τις, ὁ μὴ τυγχάνων περιποιήσεως, παρημελημένος : *Ἐρθεν κ' ἐδέβεν ἀπαρέλεπος* (ἡρθε κ' ἔφυγε χωρὶς νὰ τὸν περιποιηθῶμεν).

ἀπαράγγελτος ἐπίθ. Αἴγιν. Πελοπν. (Άρκαδ.) κ. ἄ. —Λεξ. Μ.'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπαράγγιλτους Θράκ. (Άδριανούπ.) ἀπαράγερτος Κρήτ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπαράγγελτος.

1) 'Ο μὴ κατὰ παραγγελίαν, δο μὴ κατ' ἐντολὴν γενόμενος, δο μὴ παραγγελθεὶς Αἴγιν. Θράκ. (Άδριανούπ.) Κρήτ. κ. ἄ. —Λεξ. Πρω. Δημητρ.: *Μᾶς ἡρθε ἀπαράγγελτος δο καφὲς Αἴγιν.* Ἀπαράγγελτα ἐμπορεύματα Λεξ. Δημητρ. 2) 'Ο ἄνευ προηγουμένης εἰδοποιήσεως προσελθών, αὐτόκλητος Πελοπν. (Άρκαδ.): *Πῶς ἡρθες ἀπαράγγελτος;*

ἀπαράδεχτος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπίθ. ἀπαράδεκτος.

Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἀποδέχεται τις, δο μὴ παραδεκτός, δο ἀπορριπτόμενος : *Αὐτὸ ποῦ λές εἶναι ἀπαράδεχτο.*

ἀπαράδοτος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) κ. ἄ. —ΚΠαλαμ. Βωμ. 147 —Λεξ. Μ.'Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἀπαράδιτος Καππ. (Σινασσ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. παραδοτός.

1) 'Ο μὴ παραδοθεὶς, ιδίᾳ εἰς παραλήπτην Λεξ. Μ.'Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.: *Ἐμπορεύματα ἀπαράδοτα.* 2) 'Ο μὴ παραδιδόμενος, δο μὴ ἀλωτός, ισχυρὸς Καππ. (Σινασσ.) Πελοπν. (Λακων.) —ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. : *Σίδερον καρφωμένο καὶ ἀπαράδιτον Σινασσ.* || Ἄσμ.

**Ἄπιστε, πῶς ἐπείστηκες, κι ἄγριε, πῶς ἡμερώθης;*

καὶ κάστρῳ ἀπαράδοτο καὶ πῶς ἐπαραδόθης;

(μοιρολ.) Λακων. || Ποίημ.

Μὰ φούχτα παλληκάρια . . .

σὲ μὰ ἀγκωνὴ μὲ τὰ σπαθιά, μὲ τὰ κοντάρια δόλόρθοι, δόλόρθοι καὶ ἀπαράδοτοι

κι ἀνέλπιδοι κρατήσαν τὸν ἵερον Ἀγῶνα ὁρθό . . .

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. 3) 'Ο μὴ διδαχθεὶς, ἀδίδακτος Λεξ. Δημητρ.: *Μάθημα ἀπαράδοτο.* Συνών. ἀδιδαχτος. 4) 'Ο μὴ βλασφημηθεὶς, ἐπὶ ἱερῶν προσώπων ἡ πραγμάτων (δηλ. δο μὴ παραδοθεὶς εἰς τὰς ἀράς, εἰς τὸν διάβολον κττ.) Λεξ. Δημητρ.: *Δὲν ἄφησε ἄγιο ἀπαράδοτο.* Συνών. ἀβλαστήμητος 1.

ἀπαράξω ΚΚρυστάλλ. Ἐργα 2, 99

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. ἀράξω. Πρ. καὶ ἀρχ. ἀπαράσσω.

Πορευόμενος καταλήγω που, σταματῶ : Ποίημ.

Διάβαινε κάμπους καὶ βουνὰ κ' ἐκεῖ σὰν ἀπαράξης,

'ς τὴν Κιάφα ἀπάνου ν' ἀνεβῆς, τρανὴ λαλὰ νὰ σύρης.

Πρ. ἀράξω.

***ἀπαραθύμημα** τό, ἀπαροθύμεμαν Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀπαραθύμω.

Τὸ νὰ μὴ ἐπιθυμῇ τις πλέον νὰ ἴδῃ ἐπιθυμητὸν πρόσωπον ἡ πρᾶγμα : *Τῇ παιδί' τ' ἀπαροθύμεμαν.*

***ἀπαραθυμῶ**, ἀπαροθυμῶ Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. ἀραθυμω.

'Αποβάλλω τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδω ἐπιθυμητὸν τι πρόσωπον ἡ πρᾶγμα : *Ατόσα χρόνα καὶ κ' ἐπορεῖ ν' ἀπαροθυμῆτο γένον ἀτ'ς.*

ἀπαραίτητος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀπαραίτητε Τσακων. ἀπαραίτηγος Πόντ. (Τραπ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπαραίτητος. 'Ο τύπ. ἀπαραίτηγος παρὰ τὸ παραίτηγο, δι' ὅ ίδ. παραίτω.

1) Παθ. ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ παρατηθῇ, ν' ἀποφύγῃ, ἀφευκτος, ἀναγκαῖος λόγ. κοιν. καὶ Τσακων. : *Ἐγινε κι αὐτὸς ἀπαραίτητος. Πρᾶμα ἀπαραίτητο. Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τὸν δῆς σήμερα κοιν. Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τοῦ τὸ εἰπῆς Ἀρκαδ. Ή σημ. καὶ μεταγν. Πρ. Λουκιαν. Μισθ. συνόντ. 22 «ἀπαραίτητοι καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι». Συνών. ἀναγκαῖος Α 1, χρειαζόμενος (ιδ. χρειαζόμενοι).*

β) Ούδ. πληθ. ἀπαραίτητα ούσ., τὰ πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα σύνηθ. : *Ἐχει τούλαχιστο τ' ἀπαραίτητα γιὰ νὰ ζῆ.*

2) Ἐνεργ. δο μὴ παραπομένος ἀπό τινος, δο μὴ καταλείπων τι, δο μὴ ἀποσυρόμενος ἀπὸ ἔργου τινὸς Πόντ. (Τραπ.)

ἀπαρακάλετα ἐπίρρ. σύνηθ. ἀπαρακάλεστα Λεξ. Μ.'Εγκυκλ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπαρακάλετος. 'Η λ. καὶ παρὰ Βλάχ. 'Ο τύπ. ἀπαρακάλεστα καὶ παρὰ Σομ.

Ἀνευ παρακλήσεως, προθύμως : *Δὲ σοῦ πε κάνεις νὰ ρθῆς, ἀπαρακάλετα ἡρθες.* Συνών. φρ. χωρὶς παρακάλια.

ἀπαρακάλετος ἐπίθ. σύνηθ. ἀπαρακάλεστος Λέσβ. ἀπαρακάλεστος Θράκ. (Σαρεκκλ.) —ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 30 —Λεξ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. ἀπαρακάλεστος Θράκ. (Άδριανούπ.) ἀπερικάλετος Εύβ. (Κονίστρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. παρακαλέτος <παρακαλῶ, παρ' ὁ καὶ τύπ. περικαλῶ. 'Η λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Πρ. καὶ ἀρχ. ἀπαρακάλητος.

Ο μὴ τυχών παρακλήσεως, ἀπαράκλητος σύνηθ. : Τὸ καμε ἀπαρακάλετος. Κάνενα δὲν ἀφίνει ἀπαρακάλετο γιὰ νὰ κάμη τὴ δουλειά του σύνηθ. Ἀπαρακάλεστος κονυμπάρος Λεξ. Πρω. || Ποίημ.

Καὶ ἡταν οἱ ψυχὲς ποῦ πέρασαν | ἄγγιχτες κι ἀπαρακάλεστες ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

ἀπαρακίνητα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπαρακίνητος.

Ἀνευ παρακινήσεως, ἀνευ παροτρύνσεως, αὐθορμήτως : *O,τι κάνει τὸ κάνει ἀπαρακίνητα.*

ἀπαρακίνητος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παρακινητός <παρακινῶ. 'Η λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ο μὴ παρακινηθεὶς, δο μὴ τυχών παρορμήσεως, προτροπῆς.

ἀπαρακοίμιστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παρακοίμιστος <παρακοίμιζω.

Ο μὴ παρακοιμηθεὶς, δο μὴ συγκοιμηθεὶς, ἐπὶ νεονύμφων μήπω συνελθόντων.

ἀπαράλλαχτα ἐπίρρ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπαράλλαχτος.

Ἀνευ παραλλαγῆς τινος, χωρὶς διαφοράν, δομοίτατα : Κάμει τὴ δουλειά του ἀπαράλλαχτα ὥπως ἐγώ. 'Ο,τι εἰπε δένες εἰπε καὶ ὅ ἄλλος ἀπαράλλαχτα. Μιλάει ἀπαράλλαχτα σὰν τὸν πατέρα του. Ἀπαράλλαχτα ὥπως μοῦ τὰ λές τ' ἄκουσα κ' ἐγώ. Τραγουδάει ἀπαράλλαχτα σὰν ἐσένα. || Φρ. Ὁμοια κι ἀπαράλλαχτα (πανομοιοτύπως).

ἀπαράλλαχτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οιν.) ἀπαράλλαχτος Λυκ. (Λιβύσσ.) Σάμ. ἀπαράλλαχτος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπίθ. ἀπαράλλαχτος.

Ο μὴ παρηλλαγμένος, δο μὴ διαφορος, δομοίς καθ' δλα ἐνθ' ἄν. : *Ἀπαράλλαχτος ὁ πατέρας του - ὁ ἀδεψφός του* (ἐπὶ

σωματικῆς ὁμοιότητος). Ἰδος κι ἀπαράλλαχτος. Τὸ ρολόι σου εἶναι ἀπαράλλαχτο μὲ τὸ δικό μου. Ἡταν ἀπαράλλαχτη ἡ ὑπογραφή του κοιν. Ἀπαράλλαχτος ὁ φ-φέντης εἶναι Ρόδ.

*ἀπαραμίτιστος ἐπίθ. ἀπαραμάτ' στους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραμιτιστὸς < παραμιτίζω, παρ' ὁ καὶ παραματίζω.

Ο μὴ διαπερασθεὶς εἰς τὰ μιτάρια καὶ τὸ ὑφαντικὸν κτένι, ἐπὶ τοῦ στήμονος: Ἀπαραμάτ' στου τό χου τὸν διασίδ.

ἀπαράμοιαστος ἐπίθ. ἀπαρομοίαστος Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Δημητρ. ἀπαράμοιαστος ΜΜαλαχάσ. Ἀσφόδ. 158 — Λεξ. Ἐλευθερούδ. Πρω. Δημητρ. ἀπαράμοιαστος ΑΜελαχριν. ἐν Ανθολ. Η' Αποστολίδ. 246.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραμοιαστὸς < παραμοιάζω, παρ' ὁ καὶ παρομοιάζω.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ παρομοιάσῃ πρὸς ἄλλον, ἀσύγχριτος, ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων: Ποιήμ.

Ψηλότερα 'ς τὸν ἔβδομο κάνενας δὲ θ' ἀνέβη παρὰ ὅποιος ἀπαράμοιαστος, χάρισμα θεϊκὸ ΜΜαλαχάσ. ἐνθ' ἀν.

Μὰ ἡ τέχνη του, ἀπαράμοιαστη, ἔφτανε διτελέσθε δὲ τοῦς του σὰν τὴ σαγίττα τὴ σειστή, τὸ ἀλάθευτο σημάδι ΑΜελαχριν. ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀπαράβατος.

ἀπαραντούριστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπαραντούριστος Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραντούριστὸς < παραντούριζω.

Ο μὴ ἐκ μέθης παραπαίων, ὁ μὴ τρικλίζων: Σὰ βαραδουρισμένος εἶναι πάλι. — Μὰ πότε δὰ εἰν' ἀπαραντούριστος;

ἀπαραπόνετος ἐπίθ. Κρήτ. Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραπονετὸς < παραπονεύματι.

Ο μὴ παραπονούμενος, ὁ μὴ μεμψιμοιρῶν ἐνθ' ἀν.: Οὐλοὶ παραπονεθήκανε καὶ σὺ μόνο ἔμεινες ἀπαραπόνετος Κρήτ. Ἀπαραπόνετος ἐν' Τραπ. κ. ἀ. Συνών. ἀπαράπονετος.

ἀπαραπόνετος ἐπίθ. ΓΨυχάρ. Ζωὴ κι ἀγάπ. 28.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραπονεντὸς < παραπονεύμοματι.

Ἀπαραπόνετος, ὁ ίδ.: Δέκα νομάτοι μπροσύσανε νὰ πλαγιάσουνε . . . ἀπαραπόνετοι 'ς τ' ὅμορφο δέντρο.

ἀπαραστόχαστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραστοχαστὸς < παραστοχάζοματι.

Ο μὴ στοχαζόμενος πολὺ, ὁ μὴ προσέχων, ἀπρόσεκτος.

ἀπαράσυρτα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀπαράσερτα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπαράσυρτος.

Ἄσάρωτα, ἀσκούπιστα: Ἐπαὲ εἰν' ἀπαράσερτα.

ἀπαράσυρτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπαράσερτος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παρασυρτὸς < παρασέρνω.

Ο μὴ σαρωθεὶς, ὁ μὴ σκουπισθεὶς: Τὸ σπίτι - τὸ ἀλώνι εἶναι ἀπαράσερτο. Ο στάβλος εἶναι ἀπαράσερτος. Συνών. ἀσάρωτος, ἀσκούπιστος.

ἀπαρατήρητα ἐπίρρ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπαρατήρητος.

Κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρατηρήται τι, ἀθεάτως: Ἡ γκάφα του πέρασε ἀπαρατήρητα. Ἀπαρατήρητα περνάει ἀπὸ τὴ γειτονιά μας. Ἡ γεορτή του πέρασε ἀπαρατήρητα.

ἀπαρατήρητος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπαρατήρητος Πόντ. ('Ινέπ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπαρατήρητος.

Ο μὴ παρατηρηθεὶς, διαλαθὼν τὴν προσοχήν τινος ἐνθ' ἀν.: Μπῆκε μέσα 'ς τὸ σπίτι ἀπαρατήρητος. Ο λογαριασμὸς πέρασε ἀπαρατήρητος. Ἀφησε τὰ λάθη ἀπαρατήρητα. || Παροιμ. φρ. Ο λύκος ἀπαρατήρητος (ἐπὶ τοῦ μὴ λεπτολόγου) Ινέπ.

*ἀπαραχόλιαστος ἐπίθ. ἀπαραχόλιαστος Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραχολιαστὸς < παραχολιάζω, παρ' ὁ καὶ παραχολίσκονται.

Ο μὴ ἔξοργισθεὶς, δι μὴ θυμώσας πολύ. Συνών. ἀχόλιαστος.

ἀπαραχώρητος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Πελοπν. ('Αρκαδ.) κ. ἀ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπαραχώρητος.

Ο μὴ παραχωρηθεὶς: Ἀπαραχώρητο δικαίωμα λόγ. σύνηθ. Ἀπαραχώρητο χωράφι Αρκαδ. Πβ. ἀδοτος.

ἀπαράχωστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπαράχωτος Λεξ. Γαζ. (λ. ἀκήδεστος) ἀπαράχοντος Μακεδ. (Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. παραχωστός.

Ο μὴ καλυφθεὶς διὰ χώματος, ἀθαπτος ἐνθ' ἀν.: Ἀπαράχοντον ἔχ' ν ἀκόμα τὸν νικρὸ Σιάτ. Συνών. ἀθαφτος 1.

*ἀπαράψητος ἐπίθ. ἀπαράψητος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παραψητὸς < παραψήνω.

Ἐκεῖνος δι ὅποιος δὲν ἐψήθη ὑπὲρ τὸ δέον, δι μὴ πολὺ ψημένος: Ἀπαράψητον ἐν' τὸ κρέας Χαλδ. Ἀπαράψετα εἶναι τὰ φασούλια αὐτόθ.

ἀπαργά ἐπίρρ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. ἀργά.

Μετὰ πολὺν χρόνον, πολὺν ἀργά: Ἀπαργά ἔρθεν-εἰδ' ἀτον.

*ἀπαργοῦ ἐπίρρ. ἀποεργοῦ Κάρπ. (Ελυμπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. ἀργά κατὰ τὰ εἰς-οῦ ἐπιρρ.

Πρὸ πολλοῦ χρόνου: Ἄσμι.

Ἀποεργοῦ τὸν εἴαμε 'ς τῆς ἐρημᾶς τὰ δρη,

πίματος ἥτο σύσσωμος καὶ θεριοσκοτωμένος (μοιρολ. εἴαμε = εἴδαμε, πίματος = αἰμόφυρτος).

ἀπαργῶς ἐπίρρ. Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. ἀργῶς.

Λίαν βραδέως, πολὺν ἀργά: Φρ. Ἀργῶς κι ἀπαργῶς (βραδύτατα).

ἀπαρέσκω Χίος (Χαλκ. κ. ἀ.)

Τὸ ἀρχ. ἀπαρέσκω.

Ἀπαρνοῦμαι: Ἐν σ' ἀπαρέσκω.

ἀπαρξίκον Τσακων. ἀπαρξίκον Τσακων.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Φέρομαι τραχέως πρός τινα. Συνών. ἀπαρίκον, ἀποπαρίκον.

ἀπαρηγητος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπαρηγητος Ρόδ. (Φάν. Σορον.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *παρηγητὸς < παρηγῶ.

